

על הגבורות ועל הנפלאות

לזכר רשה יפה

מה עצום הכוח הצפון בנוער החלוצי שלנו!

(דבר — ספרות ציונית בלתי לגלית).

היתה. בחדרי הדרים, לפעמים, עם תריסרים מונסים למחצה, בדירות ארעיות שהיו מחלפות מפעם לפעם — אבל כמה זכרונות נעימים ברוכים בה! מכל הקצוות היו מתאספים אחד-אחד בחשאי ובננבה, לפעמים גם בתקופות-קור צורב וגשמים דולפים, ילדים בני 12—18 אחרי עבודת יום תמים ויש גם אחרי מלחמה קשה בבית עם ההורים, שברובם לא היו שבעי רצון כלל וכלל מעסק ביש זה, הרחוק משכר וקרוב להפסד, ואשר כאורה נברין יהודאין שאפו לחכלית לכניהם והיו מרוצים הרבה יותר אלמלא נכנסו לקומסוטולי.

כמה חבה ומסירות ראיתי בשומרים הצעירים שהיו מרריכים את הזאבונים הללו! כמה יכולת-חוכית וכשרון-פרגוני תראו בתנאים הקשים ההם!

ותמיד הייתי הומה ומתהרר: מאין שאבו הקטנים הללו את הכוח העצום והנפלא הזה? איך הרוח אשר פעמה אותם? מי גרל לנו כל אלה?

ואמרתי אל לבי: אכן, עוד לא פסה הגבורה בישראל! עוד הותר לנו אל לפליטה את הלחלח-האשי הזה, עוד יש לנו רב, בזכות תינוקות רבים ומתוררים אלה — עשה נעשה וגם יכול נוכל!

נחום איש גמזו

יש כשאתה קורא ע"ד סבלו וגבורתו של הנוער שלנו בכססיר — הרי איזה רגש שמיר וחוק תוקף אותך גלוי-משים ומושך אותך כמו בחזקת היד אל הארץ אשר יצאת משם; לכאורה כבר נתקת את הקשרים אתה — ומהו השנוור המחבר אותך אל האדמה הזאת? האמנם סבל-האחים ויסורי-הנאמנים השרידים? אכן רוח היא באנוש!

הנה שיה ושיג לך כאן עם נוער שברובו נולד במולדתו, שעברית היא שפתו והוא מעורה בקרקע-המכורה; האם לא אל הנועה הזה התפללת? האם לא לו יתלת? ולמה-זה דוקא כאן אתה מעריך ומקיר כל-כך את אותו הנוער אשר שם? מה יהמה אליו הדב ומה חביב וקרוב הוא! האם דרך הקוצים והענניים אשר בחר בה היא-היא אשר העטרנו זר של הוד שבתפארת והיא-היא המחבבת אותו כה ללבנו? ואולי יש הבדל עז ועמוק בעצם מהותו של הנוער אשר שם ואשר פה? מי יודע..

אולם כמה יקרים לי עכשיו אותם הזאבונים והנורים, מפרחי השומר הצעירי, שבמרינה-רושצה ומוסקברציה — פרברי מוסקבה הנירה — אשר אתם נפנשתי בדרך עבודתי! ברוכה תהיה לי העבודה הזאת, כמה קשתה ומה פוריה